

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

13. september 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 495 (Alm. del) af 5. september 2016 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Spørgsmål

Det demografiske træk for det offentlige forbrug frem til 2025 ønskes oplyst år for år dels i mia. kr. i faste priser, dels i procent med to decimaler. Det ønskes oplyst om beregningen i DK2025 er baseret på sund aldring eller ej. Endelig ønskes anført om nedjusteringen af det demografiske træk siden skønnet i foråret alene (eller stort set alene) kan henføres til en ny flygtningeprognose og i modsat fald hvilke andre væsentlige ændringer, der ligger til grund for det lavere skøn.

Svar

Det demografiske træk illustrerer udgiftstrækket på det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale udgift pr. bruger fastholdes uændret.

Det beregnede demografiske træk vokser med forudsætningerne i *DK2025 – Et stærkere Danmark* (DK2025) i gennemsnit med ca. 0,6 pct. om året i perioden 2017-2025, jf. tabel 1.

I DK2025 er den planlagte årlige realvækst i serviceudgifterne på 0,5 pct. i perioden 2017-2025. Det er en moderat realvækst, der både giver mulighed for at prioritere kernevelfærdsområder, men også stiller krav om at holde fokus på omhyggelige prioriteringer og fornyelse i den offentlige sektor.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Gns.årlig ændring
Vækst i det demografiske træk (pct.)	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Ændring i mia. kr., (2017-priser)	3½	3½	3	3	3	3½	3½	3½	3½	3½ ¹⁾

Anm.: 1) Det demografiske træk er opgjort inkl. afskrivninger. Et groft skøn for den gennemsnitlige årlige ændring i mia. kr. ekskl. afskrivninger er ca. 3 mia. kr. Det er beløbet ekskl. afskrivninger, som er til rådighed for prioritering til offentlige lønudgifter og køb af varer og tjenester fra den private sektor.

Kilde: DK2025 – Et stærkere Danmark.

Væksten i det demografiske træk i DK2025 er nedjusteret fra ca. 0,8 pct. om året i *Danmarks Konvergensprogram 2016* (KP16). Der er ikke gennemført andre ændringer af det beregnede demografiske træk end det, der følger af nye befolkningsforudsætninger. Det lavere demografiske træk skyldes primært, at den skønnede indvandring af ikke-vestlige indvandrere i den aktuelle befolkningsprognose er nedjusteret, især for årene 2016-2020.

DK2025-fremskrivningen tager udgangspunkt i Danmarks Statistik og DREAMs befolkningsprognose fra maj 2016 med justerede forudsætninger for antallet af asylansøgere og antal opholdstilladelser, så de svarer til forudsætningerne på finanslovsforslaget for 2017. Fremskrivningen i KP16 tager tilsvarende udgangspunkt i Danmarks Statistik og DREAMs befolkningsprognose fra maj 2015 med justerede asylforudsætninger svarende til forudsætningerne på finansloven for 2016. Danmarks Statistik og DREAM har i deres ny befolkningsprognose, udover opdaterede indvandringsforudsætninger, indarbejdet en højere genudvandrings sandsynlighed. Det betyder, at befolkningsstigningen samlet set bliver mindre end det, der blev lagt til grund i KP16.

Det demografiske træk er opgjort med korrektion for delvis sund aldring. Sund aldring betyder en forbedret sundhedstilstand i befolkningen, som afspejles i en forlænget levetid for en given aldersgruppe. Det mindsker derfor isoleret set det demografiske betingede pres på de offentlige udgifter. Korrektionen for sund aldring foretages for helbredsrelaterede udgifter, som fx udgifter til hospitaler, medicin, plejehjem og hjemmehjælp. Tilsvarende indarbejder De Økonomiske Råd (DØR) og DREAM sund aldring i deres langsigtede fremskrivninger.

Det skal understreges, at beregningen af det demografiske træk er af mekanisk karakter og generelt skal fortolkes varsomt. Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning og er således ikke møntet på at foretage beregninger af fx det præcise udgiftstræk i enkelte år på kort sigt. I beregningen tages der fx ikke højde for, at omkostningen ved en ekstra bruger kan adskille sig fra de gennemsnitlige omkostninger pr. bruger. Navnlige hvad angår det kollektive forbrug, vil en stigning i befolkningen ikke automatisk afstedkomme en proportional stigning i udgifterne til forsvar, politi, administration mv.

Derudover indregnes der ikke adfærdsændringer (fx ændret uddannelsestilbøjelighed eller ændret træk på sundhedsvæsenet pga. af nye behandlingsmuligheder) samt eventuelle offentlige produktivitetsforbedringer som følge af ny teknologi, bedre organisering af arbejdet mv.

Derfor går det også udover beregningernes præcision at opgøre det demografiske træk med 2 decimaler, hvorfor ovenstående, på linje med tidligere besvarelser, er afrundet til en decimal for den procentvise vækst.

Set i lyset af disse forbehold indgår det demografiske træk kun som ét blandt mange inputs i grundlaget for udgiftspolitikken.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister